

Quityi nu nguscua San Pablo tya clyo cha' ndyaa ca slo Timoteo

¹ Pablo laca na'. Sca ñat̄i nu ndya'a nchcui' cha' j̄i' Jesucristo nde xa' quich̄i laca na', cha' ycui' Ndyosi nu ndu'ni lyaá j̄i' ñat̄i ngulo cña jna' cha' cua'ni na' cña bi'; ngulo Jesucristo cña jna', la cui' nu Cristo nu ndu' ti' na j̄i' cha' tyaa Ni chaca quiya'.

² Nscua na' quityi re cha' caa slo nu'ü, Timoteo, cha' ñi'ya si laca nu'ü sñi' na', jua'a nti' na' ña'a na' jinu'ü, cha' ngusñi nu'ü cha' j̄i' Jesucristo tya lo'o ngulu'u na' cha' bi' jinu'ü. Ndi'ya nti' na', cha' ña'a ti' cua'ni ycui' Ndyosi Sti na cha' tso'o lo'o nu'ü, cha' cua'ni tya'na ti' Ni jinu'ü, cha' jua'a cua'ni Ni cha' ti' ti tyi' cresiya jinu'ü xqui'ya Jesucristo nu Xu'na na.

Ná tso'o cha' jlyá ti' ngu' cuentyu ti

³ Lo'o cua tsa'a ti na' ca Macedonia, li' cua nchcui' na' lo'o nu'ü cha' tyanu nu'ü nde quich̄i Efeso; chaca quiya' chcui' na' lo'o nu'ü juani, cha' tyanu nu'ü ca quich̄i bi'. Ntsu'u ngu' quich̄i Efeso nu nclu'u xa' lo cha' j̄i' ngu' tya'a na; nga'a cha' culo nu'ü cña j̄i' ngu' bi', cha' nga'aa culu'u tsa ngu' xa' la cha' j̄i' tya'a ngu'. ⁴ Lo'o jua'a culo nu'ü cña cha' nga'aa ca tsa'a ngu' cuentyu cusu', nga'aa cua'a jyaca ngu' j̄i' cña cua nu ndyanu j̄i' jyo'o cusu' j̄i' ngu' sa'ni. Nguich̄i tsa cha' bi', lo'o jua'a ná tye chca cha' bi' tsiya' ti. Ná xtyucua cha' bi'

ji'na cha' cua'ni na cña ji'í ycuí' Ndyosi; sca ti si xñi na cha' ji'í ycuí' Jesús, li' caca cua'ni na cña ji'í Ni.

⁵ Culo nu'u cña ji'í ngu' cha' tso'o tsa tyu'u tyiquee ngu' ña'a ngu' ji'í tya'a ngu', cha' bi' laca cña nu ndu'ni ñati nu ngua lubii cresiya ji'í cuentya ji'í ycuí' Ndyosi; jlo ti' ñati bi' ñi'ya laca cña tso'o, lo'o jua'a ndyu'ni ngu' bi' cña tso'o bi' li'. Chañi cha' ngusñi ngu' bi' cha' ji'í ycuí' Ndyosi si ntsu'u tyiquee ngu' ña'a ngu' ji'í tya'a ngu'. ⁶ Pana ntsu'u xi xa' la ñati nu ná ntaja'a ngu' cuna ngu' cha' bi'; xa' tyucui ngusñi ngu' bi', cha' nchcui' tsa ngu' cuentyu. ⁷ Mstru caca ngu' bi', nti' ngu', ngu' nu nclu'u ñi'ya cña nu ngulo ycuí' Ndyosi ji'í ñati, nu nguscua jyo'o Moisés; pana ná nda ngu' bi' cuentya ñi'ya ndyu'u cha' nu nchcui' ycuí' ca ngu', ñi'ya ndyu'u cha' nu nda cha' cusu' bi', masi lye tsa nclu'u ngu' cha' bi' ji'í tya'a ñati ngu'.

⁸ Jlo ti' na cha' tso'o tsa cha' cusu' nu nguscua jyo'o Moisés bi', si taquiya' na ji'í. ⁹ Pana si'í xqui'ya ñati nu tso'o tyiquee nda ycuí' Ndyosi cha' cusu' bi'; na cua nda Ni cha' bi' xqui'ya ñati nu ná nti' cua'ni cha' tso'o, xqui'ya ñati nu ná ntaja'a taquiya' ji'í cha' bi', xqui'ya ñati nu ná ntsu'u cha' ji'í lo'o ycuí' Ndyosi, xqui'ya ñati nu ntsu'u qui'ya ji'í, xqui'ya ñati nu cuxi tyiquee, xqui'ya ñati nu nchcui' suba' ji'í ycuí' Ndyosi, xqui'ya ñati nu ndujui ji'í sti ngu', ji'í xtya'a ngu', xqui'ya ñati nu ndujui ji'í tya'a ñati, ¹⁰ xqui'ya ñati nu ndu'ni suba' lo'o nu cuna'a, xqui'ya nu cuna'a nu ndu'ni suba' lo'o nu qui'yu, xqui'ya nu qui'yu nu ndu'ni suba' lo'o tya'a qui'yu ti, xqui'ya ñati nu ntucuaana ji'í tya'a ñati cha' tsalo'o ji'í ngu' jua'a ti, xqui'ya nu cuiñi, xqui'ya ñati nu nchcui' cha' cuiñi slo ngu'

tisiya. Nda ycuí' Ndyosi cha' cusu' bi', cha' jua'a ca cuayá' ti' lcaa ñati nu ná nti' taquiya' ji'i cua ña'a ca cha' nu liñi ca nu nclu'u na cuentya ji'i ycuí' Ndyosi. ¹¹ La cui' cha' tso'o bi' nclu'u na' chacuayá' ji'i ycuí' Ndyosi juani, lo'o nclu'u na' cha' tlyu tsa laca ycuí' Ndyosi, cha' tso'o tsa ntsu'u tyiquee Ni ña'a Ni ji'na.

Tso'o tsa ndu'ni ycuí' Ndyosi lo'o na

¹² Ndyá tsa na' xlya'be ji'i Jesucristo nu Xu'na na cha' ngua'ni Ni cha' caca cua'ni na' cña ji'i Ni; ndya na' xlya'be ji'i Ni cha' ngusubi Ni jna' cha' cua'ni na' cña ji'i Ni, cha' jlo ti' Ni cha' ndaquiya' na' ji'i Ni. ¹³ Ngusubi Ni jna', masi suba' tsa nchcui' na' ji'i Ni cua sa'ni la, tyempo lo'o nguxcube' na' ji'i ñati ji'i Jesucristo; tyaala tsa na' nu ngua li'. Pana ná jlo ti' na' tyempo bi', cha' bilya xñi na' cha' tso'o ji'i ycuí' Ndyosi, bi' cha' ngua tya'na tsa ti' Ni jna'. ¹⁴ Ntsu'u tsa tyiquee nu Xu'na na ña'a Ni 'na, bi' cha' ngusñi na' cha' ji'i ycuí' Jesucristo li'; lo'o nu juani ntsu'u tyiquee na' ña'a na' ji'i Jesús, lo'o jua'a ntsu'u tyiquee na' ña'a na' ji'i tya'a ñati na'.

¹⁵ Taca xñi tso'o ngu' cha' nu nchcui' ndi'ya: Cua yaa Jesucristo nde chalyuu cha' cua'ni lyaá Ni ji'i ñati chalyuu nu ntsu'u qui'ya ji'i. Lo'o na', tlyu la xqui'ya na' que xa' la ñati, cha' cuxi tsa cña nu ngua'ni na' lo'o ñati ji'i Jesucristo nu ngua sa'ni la. ¹⁶ Ngüi'ya tsa Jesucristo cha' clyu ti' 'na lo'o ngüityi Ni qui'ya nu ntsu'u 'na, cha' culu'u ycuí' Ndyosi ji'i xa' la ñati ñi'ya caca xñi ngu' cha' ji'i Ni. Ñi'ya lo'o tya'na ti' Jesús jna' tya clyo, jua'a ca tya'na ti' Ni ji'i lcaa ñati nu xñi cha' ji'i Jesús ca nde loo la, cha' si jlya ti' ngu' ji'i Ni, ná nga'a cha' tye chalyuu ji'i ngu'

li'. ¹⁷ Bi' cha' cua'ni tlyu na ji'i ycuí' Ndyosi juani, cua'ni chí na loo Ni, cha' ná tye tsá nu laca Ni loo tyucui ña'a chalyuu; ná tye cha' ji'i ycuí' Ndyosi, cha' ná ntsu'u cha' cajaa Ni. Ná nchca ji'na ña'a na ji'i Ni cha' laca na ñati chalyuu ti, pana sca ti ycuí' Ni laca ycuí' Ndyosi. Jua'a laca cha' ji'i Ni tu'ni.

¹⁸ Culo na' cña jinu'u juani, Timoteo, cha' ñi'ya nti' na' ña'a na' ji'i sca sñi' na', jua'a nti' na' ña'a na' jinu'u: Tya cua'ni la nu'u cña ji'i ycuí' Ndyosi ñi'ya nu cua nacui ngu' nu laca tu'ba ji'i ycuí' Ni cha' cua'ni nu'u; tyi'u ti' nu'u cha' nu cua nchcui' ngu' bi' jinu'u tya tsubi' la, cha' caca nguula la ti' tyiquee nu'u. Li' ñi'ya caca ji'i sca sendaru tso'o, jua'a taca jinu'u xu'u tya'a lo'o nu cuxi nu ntsu'u chalyuu; ¹⁹ taca xu'u tya'a nu'u lo'o nu cuxi bi' si xñi tso'o nu'u cha' ji'i Jesucristo, si xcui' cha' tso'o cua'ni nu'u lo'o ñati. Ntsu'u ngu' nu ngua jlo ti' ñi'ya laca sca cha' liñi, pana nga'aa ndyu'ni ngu' cha' liñi bi' juani; cua ndya'achu' ngu' bi' ji'i ycuí' Ndyosi, cha' nguxtyanu ngu' cha' tso'o bi'. ²⁰ Ñi'ya nti' yu Himeneo lo'o yu Alejandro ni, nga'aa ndaquiya' ngu' ji'i cha' liñi, bi' cha' cua nguxtyanu na' ji'i ngu' bi' ya' nu xña'a, cha' ca cuayá' ti' ngu' cha' tlyu tsa cha' cuxi laca lo'o nchcui' ngu' cha' suba' ji'i ycuí' Ndyosi.

2

Ndi'ya cua'ni na lo'o chcuí' na lo'o ycuí' Ndyosi

¹ Nga'a cha' chcuí' na lo'o ycuí' Ndyosi cuentya ji'i lcaa ñati chalyuu, nu lo'o jña na cha' ji'i Ni, lcaa cha' nu lyiji ji'i ñati; chcuí' na cuentya ji'i xa' ñati lo'o nchcui' na lo'o ycuí' nu Xu'na na, jua'a lo'o tya

na xlya'be ji'ḷ ycuí' Ndyosi cuentya ji'ḷ ñati. ² Nga'a cha' chcuí' na lo'o ycuí' Ndyosi cuentya ji'ḷ lcaa ngu' nu laca loo, cuentya ji'ḷ lcaa ngu' nu laca cña; jña mā cha' cua'ni Ni cha' ti ti tyi'ḷ tyiquee na, cha' ná xuḷ tya'a ngu' laca loo bi' lo'o na, cha' ta ngu' bi' chacuayá' cha' cua'ni na lcaa lo cha' tso'o, ñi'ya nu nti' ycuí' Ndyosi cha' cua'ni na. ³ Jua'a nti' ycuí' Ndyosi nu ndu'ni lyaá ji'na; tso'o nti' Ni si jua'a chcuí' na lo'o Ni, ⁴ cha' nti' Ni cha' cua'ni lyaá Ni ji'ḷ lcaa ñati chalyuu, nti' Ni cha' ca cuayá' ti' lcaa ñati ñi'ya nu ntsu'u cha' liñi ji'ḷ ycuí' Ndyosi. ⁵ Sca ti ycuí' Ndyosi ntsu'u tsiya' ti, lo'o jua'a ntsu'u sca ti ñati nu ndi'ḷ slo ycuí' Ni nu nchcuí' lo'o Ni cuentya ji'ḷ ñati chalyuu; la cui' Jesucristo laca nu ñati bi'. ⁶ Nda Jesucristo chacuayá' cha' ndyujuii ngu' ji'ḷ yu cua tsubi' la; jua'a nda yu caya' lo qui'ya nu ntsu'u ji'ḷ ñati chalyuu, nu lo'o ngujuii yu lo crusi. Ngua'ni ycuí' Ndyosi cña bi' la cui' hora lo'o ngua ti' Ni cha' cua'ni Ni ji'ḷ. ⁷ Ngusubi Ni 'na cha' ndya'a na' nda na' cha' tso'o bi' lo'o ñati cuentya ji'ḷ ycuí' Ni, cha' lo'o ngu' xa' tsu' ndyuna ngu' cha' tso'o bi' li'; ndya'a na' ngulu'u na' ji'ḷ ngu' ñi'ya caca xñi ngu' cha' ji'ḷ ycuí' Ndyosi. Cha' liñi nscua na' nde, si'i cha' cuiñi nchcuí' na'.

⁸ Bi' cha' lacua, lcaa se'ḷ su ndyu'u ti'ḷ ngu' nu ntsu'u cha' ji'ḷ lo'o Jesucristo tsa tlyu ti, nti' na' cha' chcuí' ngu' lo'o ycuí' Ndyosi. Tso'o ti tyiquee ngu' ta ngu' cha' lo'o ycuí' Ndyosi li', cha' ná tso'o chcuí' ngu' lo'o Ni si ñasi'ḷ ngu', ni ná tso'o chcuí' ngu' lo'o Ni laja lo'o nxuḷ tya'a ngu'. ⁹ Lo'o nu ngu' cuna'a ni, cacu' ngu' ste' tso'o ti, si'i late' nu quiña'a tsa nga'a; ná talya' lye ngu' quicha' hique ngu', ná cacu' lye ngu' oro ni quee ndubi nu quiña'a tsa

nga'a, cha' ná tso'o cha' cua'ni tyixi tsa ngu' jì'ì ycuì' ca ngu' cha' xña'a xa' nu qui'yu jì'ì ngu' lì';
¹⁰ tso'o la ña'a nu cuna'a nu xcui' cha' tso'o ndu'ni cuentya jì'ì ycuì' Ndyosi. ¹¹ Nga'a cha' tyi'ì tì ti ngu' cuna'a lo'o culu'u ngu' cha' jì'ì ycuì' Ndyosi laja lo'o ndyu'u ti'ì ngu', cha' lo'o ngu' cuna'a bi' ca tsa'a lo'o ngu', cha' lo'o ngu' cuna'a taquiya' jì'ì cha' bi'. ¹² Ná ta na' chacuayá' jì'ì sca nu cuna'a cha' culu'u cha' jì'ì ycuì' Ndyosi jì'ì tya'a ngu' lo'o ndyu'u ti'ì ngu' tsa tlyu ti, cha' ná tso'o si culo nu cuna'a cña jì'ì nu qui'yu jua'a. Tì ti tyi'ì ngu' cuna'a tso'o la. ¹³ Nu ngua tya clyo ni, ngüiñá ycuì' Ndyosi jì'ì nu qui'yu Adán; tya' la xi, li' ngüiñá Ni jì'ì sca nu cuna'a nu ngua naa Eva. ¹⁴ Lo'o jua'a si'ì jì'ì jyo'o Adán bi' ngua'ni nu xña'a ngana tyempo bi'; jì'ì nu cuna'a jì'ì yu ngua'ni bi' ngana, nu lo'o ngua'ni jyo'o Eva bi' cha' cuxi. ¹⁵ Bi' cha' tlyu tsa cña ntsu'u jì'ì ngu' cuna'a lo'o cala sñi' ngu' juani; pana cua'ni lyaá ycuì' Ndyosi jì'ì ngu' cuna'a si xñi tso'o ngu' cha' jì'ì Ni, si ntsu'u tyiquee ngu' ña'a ngu' jì'ì tya'a ngu'. Cua'ni Ni cha' ca lubii cresiya jì'ì ngu' cuna'a bi', si talo ngu' cua'ni ngu' cha' tso'o bi', si nchca jì'ì ngu' cuna'a bi' cua'a jì'ì ycuì' ca ngu' cha' ná ca tyucuaa ti' ngu' jì'ì ñati.

3

Ñati nu caca loo jì'ì tya'a ngusñi na cha' jì'ì Jesús

¹ Nga'a cha' jlyá tso'o ti' mā cha' liñi nu nchcui' ndi'ya: Tso'o tsa si tyaja'a sca ngu' tya'a mā caca loo jì'ì ña'a taju ti mā nu ngusñi mā cha' jì'ì ycuì' Ndyosi, cha' tso'o tsa cuentya jì'ì ycuì' Ndyosi si nti' sca ñati cua'ni cña bi'. ² Si laca sca ñati loo jì'ì ña'a

taju tya'a ñatī j̄i'̄ Jesucristo, li' ntsu'u cha' cua'ni yu xcui' cha' tso'o lo'o ñatī, cha' ná caja ñi'yā j̄ña ngu' qui'ya j̄i'̄ yu li'. Caja clyo'o yu bi' lo'o sca ti nu cuna'a; jua'a ntsu'u cha' culacua tso'o ti' yu, cha' cua'a yu j̄i'̄ cha' cuxi nu ntsu'u tyiquee ycui' ca yu, cha' tso'o ti tyi'̄ yu lo'o tya'a ñatī. Ntsu'u cha' ta yu ni'̄ j̄i'̄ yu lo'o j̄ña ñatī nu lijyā tyijyu', jua'a ntsu'u cha' ta yu na cacu ngu' bi'. Ntsu'u cha' culu'u yu cha' j̄i'̄ ycui' Ndyosi j̄i'̄ ñatī, bi' cha' ná tso'o si ná nchca j̄i'̄ yu. ³ Ná caca yu cña bi' si cu'bi yu, si xūu tya'a yu lo'o ñatī; nga'a cha' talo tyiquee yu j̄i'̄ tya'a ñatī yu, cha' ná caja tya'a cusūu yu. Ná tso'o cha' j̄ña yu cñi j̄i'̄ tya'a ñatī, cha' caca culiya' tsa ycui' ca yu. ⁴ Ntsu'u cha' culo tso'o yu bi' cña j̄i'̄ ngu' tya'a ndi'̄ ti yu, cha' jua'a taquiya' sñi' yu cña nu nclyo yu j̄i'̄ ngu', cha' cua'ni ch̄i sñi' yu loo yu. ⁵ Ná caca j̄i'̄ sca ñatī caca loo j̄i'̄ taju tya'a ñatī j̄i'̄ ycui' Ndyosi si ná lo'o culo tso'o yu bi' cña to' tyi yu; ⁶ bi' cha' ná tso'o caca loo sca ñatī nu ngusñi ca ti cha' j̄i'̄ ycui' Ndyosi, cha' tya lyiji ca tsa'a tso'o yu. Ná tyiquee' lye tsa cua'ni tyucuaa ti' yu j̄i'̄ tya'a yu, lo'o li' ntsu'u cha' xcube' ycui' Ndyosi j̄i'̄ yu ñi'yā lo'o xcube' Ni j̄i'̄ nu xña'a. ⁷ Nu ñatī nu caca loo bi' ni, tso'o si caca yu sca ñatī nu nchcui' ngu' quich̄i j̄i'̄ yu cha' tso'o ti ndu'ni yu, masi ngu' nu ná ndaquiya' cha' j̄i'̄ Jesucristo tsiya' ti hcui' ngu' jua'a j̄i'̄ yu. Lo'o li' ná caca hcui' ngu' cuentyu j̄i'̄ yu bi', ná caca cojolaqui nu xña'a j̄i'̄ yu bi', cha' cua'ni yu cha' cuxi.

Ñatī nu laca cña j̄i'̄ ngu' tya'a ngusñi na cha' j̄i'̄ Jesús

⁸ Lo'o jua'a ñati nu laca cña jil'i ngu' tya'a ngusñi na cha' jil'i Jesús ni, lo'o ngu' bi' ntsu'u cha' cua'ni ngu' xcui' cha' tso'o. Ná tso'o si tucua cha' ntsu'u tyiquee ngu' bi' lo'o ndu'ni ngu' cña bi'; ná tso'o si cu'bi ngu' bi', ni ná tso'o si jña ngu' bi' cñi jil'i tya'a ñati cha' caca culiya' tsa ycu' ca ngu'. ⁹ Ntsu'u cha' xñi tso'o ngu' bi' lcaa cha' liñi jil'i ycu' Ndyosi, tya'a cha' nu ngusñi lcaa na, cha' jua'a tyucui tyiquee ngu' cua'ni ngu' xcui' cha' tso'o. ¹⁰ Lo'o jua'a ntsu'u cha' cua'ni cuayá' mā jil'i ñati bi', cha' ña'a mā si xcui' cha' tso'o ndu'ni ngu'. Ñati nu ndu'ni tso'o ni, taca caca ngu' cña jil'i tya'a ngu' cha' xtyucua ngu' jil'i ña'a taju ngu' nu ngusñi cha' jil'i Jesús, cha' cuentya jil'i ycu' Ndyosi cua'ni ngu' bi' cña li'. ¹¹ Lo'o nu ngu' cuna'a ni, ntsu'u cha' cua'ni ngu' xcui' cha' tso'o nu lo'o caca ngu' cña cha' xtyucua ngu' jil'i ña'a taju ngu' nu ngusñi cha' jil'i Jesús; ná tso'o cha' chcu' nu cuna'a bi' cuentyu jil'i tya'a ngu' lo'o xa' ñati. Nga'a cha' culacua tso'o ti' nu cuna'a bi', cha' talo jil'i cña nu nda ngu' jil'i. ¹² Ñati nu laca cña jil'i ña'a taju ngu' nu ngusñi cha' jil'i Jesús ni, caja clyo'o ñati bi' lo'o sca ti nu cuna'a; nga'a cha' culo tso'o ñati bi' cña jil'i sñi' ngu', cha' taquiya' tso'o lcaa ñati nu ndi'i to' tyi ngu' cha' nu chcu' ngu' bi'. ¹³ Lo'o jua'a tso'o tsa chcu' cua' ña'a ca ñati jil'i ngu' bi' si tso'o ndu'ni ngu' cha' laca ngu' cña, cha' nxyucua ngu' jil'i ngu' tya'a na; li' tyat'i la ti' ngu' jil'i Jesucristo, lo'o jua'a caca tlyu tyiquee ngu' cha' culu'u ngu' cha' liñi jil'i xa' ñati.

Ñi'ya laca cha' jil'i Jesús nu cua ngusñi na

¹⁴⁻¹⁵ Yala ti caa na' slo nu'u, nti' na'. Jua'a nta', pana ná jlo ti' na' ni jacua' caca 'na, si ntsu'u nu

tacu' tyucuii jna'; bi' cha' juani nscua na' quityi re cha' caca cuayá' la ti' nu'u ñi'ya nga'a cha' cua'ni ñati ji'i Jesucristo lo'o tya'a ngu', ñi'ya nu ntsu'u cha' cua'ni ngu' lo'o ndyu'u ti'i ngu' tsa tlyu ti. Ndu'ni tlyu na ji'i ycu'i Ndyosi nu lu'ú ca, lcaa taju na lo'o tya'a na, lo'o jua'a nclu'u lcaa ngu' tya'a na cha' liñi ji'i ycu'i nu Xu'na na ji'i xa' ñati. Ná tye cha' liñi bi' tsiya' ti nde chalyuu xqui'ya lcaa taju ngu' tya'a na li'. ¹⁶ Chañi cha' tlyu tsa cha' tso'o ji'i Jesucristo nu ngusñi na. Ndi'ya nchcui' cha' bi': Nu ngua sa'ni la ni, ni sca ñati ná ngua cuayá' ti' ñi'ya cua'ni lyaá ycu'i Ndyosi ji'i ngu'; pana nu juani jlo ti' na, xqui'ya cha' ngula Jesucristo chalyuu, cha' ngua ycu'i Ni sca ñati. Lo'o jua'a nchcui' Xtyi'i ycu'i Ni cha' ji'i yu, cha' sca ñati nu lubii tsa laca yu; cua na'a xca ji'i ycu'i Ndyosi ji'i Jesús, nu ñati lubii bi'. Li' nclyu'u ngu' cha' ji'i Jesucristo bi' ji'i ñati ca quiña'a tsa quichi tyucui ña'a chalyuu; ngusñi ñati lcaa quichi cha' nu nchcui' ngu' ji'i Ni li'. Cua ndyaa Jesús ca slo ycu'i Ndyosi Sti na nde cua, lo'o juani tlyu tsa laca Jesús cajua.

4

Tya'achu' ngu' ji'i cha' liñi ji'i ycu'i Ndyosi ca tiya' la

¹ Xqui'ya Xtyi'i ycu'i Ndyosi nchca cuayá' ti' na ñi'ya caca tyempo nde loo la, cha' ntsu'u ñati nu cua ngusñi tyucuii ji'i Jesucristo nquicha', lo'o li' tyu'utsu' ngu' bi' tyucuii ji'i ycu'i nu Xu'na na. Xtyanu ñati bi' ji'i Ni li', cha' cñilo'o cui'i cuxi nu

ndu'ni cña cuentya jil'i nu xña'a jil'i ngu'; tyijiloo cui'i cuxi bi' jil'i ngu' bi' li'. ² Ntsu'u ngu' nu nchcui' tucua lo cha', nu nga'aa ntyuju'u ti' cha' ngusñi ngu' cha' cuiñi nu nchcui' nu xña'a; jil'i ngu' cuiñi bi' cuna xi ngu' tya'a na, tyu'utsu' ngu' jil'i tyucuii tso'o li'. ³ Nclu'u ngu' cuiñi bi' cha' ná tso'o caja clyo'o na; nclu'u ngu' cha' ntsu'u tsa na ndacu na nu ná tso'o cacu na, nacui' ngu' bi'. Tlyu tsa cha' cuiñi nu nda ngu' bi'. Pana ngüiñá ycu' Ndyosi lcaa na nu ndacu na cha' tso'o ti cacu na jil'i, lcaa tya'a na nu ntsu'u cha' ji'na lo'o Jesucristo; bi' cha' tya na xlya'be jil'i ycu' Ndyosi lo'o cua cacu ti na, cha' jlo ti' na cha' tso'o jil'i ycu' Ni. ⁴ Tso'o tsa cña ngua'ni Ni, tso'o ngüiñá Ni lcaa lo na; bi' cha' ná tso'o si xcuaa na sca cha' tso'o nu ngüiñá Ni. Xñi na lcaa cha' tso'o bi', lo'o li' ndi'ya chcu' na lo'o ycu' Ndyosi: “Tsa xlya'be jinu'u, Ndyosi Sti ya”, ñacu' na. ⁵ Jua'a chcu' na lo'o ycu' Ndyosi cha' nda Ni lcaa na nu tso'o cha' cacu na; culacuá Ni jil'i lcaa na nu ndacu na li', cha' chacuayá jil'i ycu' Ndyosi ndacu na jil'i.

Ña'a ti cua'ni tso'o nu'u cña jil'i ycu' Ndyosi

⁶ Culu'u nu'u lcaa cha' nu nscua na' lo quityi re jil'i ca ta'a ñati jil'i Jesucristo cajua, cha' caca nu'u sca ñati nu tso'o tsa ndu'ni cña jil'i Jesucristo, Timoteo. Tyi'u tso'o ti' nu'u lcaa cha' liñi nu cua ngusñi nu'u, cha' jil'i ycu' Ni; ña'a ti xñi tso'o nu'u tyucuii jil'i ycu' nu Xu'na na li', ñi'ya nu ndyu'ni ti nu'u. ⁷ Ná taquiya' nu'u jil'i cuentyu nu ná nchcui' cha' liñi jil'i ycu' Ndyosi, cha' cuxi tsa laca cha' bi'. Pana nu'u ni, ntsu'u cha' qui'i nu'u cha' cua'ni nu'u xcui' cña nu ndiya ti' ycu' Ndyosi. ⁸ Tso'o xi

cha' ngui'i quiya' na cha' tya'a na, ngui'i ya' na cha' cua'ni na cña; pana tso'o la si qui'i tyiquee na cha' taquiya' na ji'i ycu' Ndyosi lcaa tyempo. Tso'o ti tyi'i na nde chalyuu, nu lo'o cua'ni na cua ña'a ca cña nu nti' nu Xu'na na cha' cua'ni na; la cui' tso'o ti tyi'i na ca slo ycu' Ndyosi, si cua'ni na ñi'ya nu nti' Ni cha' cua'ni na. ⁹ Chañi tsa cha' nu nscua na' nde, jua'a ntsu'u cha' xñi tso'o na cha' bi'. ¹⁰ Jlya ti' na ji'i ycu' Ndyosi nu lu'ú ca; bi' cha' lye cua'ni na cña ji'i Ni, masi lya' tsa ti' ngu' ji'na. Lo'o ycu' Ndyosi ni, cua'ni lyaá Ni ji'i lcaa ñati si taquiya' ngu' ji'i Ni. Lo'o xñi na cha' ji'i Ni, li' ca cuayá' tso'o la ti' na cha' bi'.

¹¹ Culo nu'u cña nu nguscua na' re ji'i lcaa ngu' tya'a ma, culu'u tso'o nu'u cha' bi' ji'i ngu'. ¹² Ná ta nu'u chacuayá' xtyí lo'o ngu' jinu'u cha' tya cuañi' nu'u, nti' ngu'. Cua'ni nu'u xcui' cña tso'o cha' ña'a lcaa tya'a ñati ji'i Jesucristo; xcui' cha' tso'o chcu' nu'u, xcui' cha' tso'o cua'ni nu'u, lo'o jua'a tso'o tsa tyu'u tyiquee nu'u ña'a nu'u ji'i xa' la ñati. Li' ca cuayá' ti' ngu' cha' tso'o tsa ngusñi nu'u cha' ji'i Jesucristo, xqui'ya cha' xcui' lubii ti cresiya jinu'u ndyu'ni nu'u cña. ¹³ Laja lo'o tya lyiji ti tyalaa na' slo nu'u, ña'a ti tya chcu' nu'u lcaa cha' nu nscua lo quityi ji'i ycu' Ndyosi lo'o ngu'; tya chcu' la nu'u ñi'ya laca cha' liñi bi', tya culu'u la nu'u cha' tso'o bi' ji'i ngu' tsa tlyu ti lo'o tyu'u ti'i ngu'. ¹⁴ Na cua nda ycu' Ndyosi tyucui chacuayá' ji'i Ni jinu'u lo'o ngusta ya' ngu' cusu' hique nu'u, cha' cua'ni nu'u cña cuentya ji'i ycu' nu Xu'na na. Cua nchcu' ngu' cuentya ji'i Xty'i ycu' Ndyosi cha' cua'ni nu'u cña bi'; bi' cha' cui'ya tso'o nu'u cuentya ji'i cha' tso'o nu cua nda ycu' Ndyosi jinu'u tsá bi', cha'

talo nu'u jii' cña nu ntsu'u jinu'u.

¹⁵ Lo'o ycuu' nu'u ni, cui'ya tso'o nu'u cuentya jii' lcaa cha' nu nguscua na' nde; li' ña'a ngu' cha' cua ndyaca tsa'a tso'o nu'u cha' caca nu'u loo jii' ngu'.

¹⁶ Talo nu'u jii' cña bi'. Cua'a nu'u jii' ycuu' ca cha' xcui' cha' tso'o ti cua'ni nu'u. Tso'o ti culu'u nu'u jii' ngu' tya'a na, cha' jua'a cuna tso'o ngu' cha' nu nclu'u nu'u jii' ngu', cha' cua'ni lyaá ycuu' Ndyosi jii' ngu' bi' li'. Lo'o jua'a cua'ni lyaá Ni jinu'u li'.

5

Tso'o ti cua'ni na lo'o tya'a ngusñi na cha' jii' Jesús

¹ Ná cua'ni tyaala nu'u jii' sca ngu' cusu' si ngua'ni cuxi yu; ta nu'u sca cuii lo'o yu ñi'ya lo'o nchcui' na lo'o sti na. La cui' ti cha' lo'o nu ngu' qui'yu cuañi' ni, ta sca cuii lo'o ngu' ñi'ya lo'o nclu'u na jii' tya'a na. ² Lo'o sca ma' cusu' ni, ta sca cuii lo'o ma' ñi'ya lo'o nchcui' na lo'o xtya'a na; la cui' ti cha' lo'o nu ngu' cuna'a cuañi' ni, ta sca cuii lo'o ngu' ñi'ya lo'o nclu'u na jii' sca nu cuna'a tya'a na. Pana xcui' lubii ti cresiya jinu'u ña'a nu'u jii' ngu' bi'.

³ Ntsu'u cha' ña'asii ngu' jii' lcaa ngu' cuna'a ti'i si cua ngujui nu laca clyo'o ngu', si ndyanu ycuu' ti ngu'. ⁴ Si ntsu'u sñi' nu cuna'a ti'i, masi sca sñi' ste', ntsu'u cha' ña'asii ngu' bi' jii' xtya'a ngu' li'; nga'a cha' ca tsa'a sñi' ngu' cha' ña'asii ngu' jii' ngu' cusu' jii', ñi'ya lo'o nguna'asii ngu' cusu' bi' jii' sñi' ngu' lo'o ngua cuañi' ngu'. Bi' laca cña nu ndacui jii' ngu' cuañi' cha' cua'ni ngu' cuentya jii' ngu' cusu' jii', cha' tso'o ntsu'u tyiquee ycuu'

Ndyosi lo'o ña'a Ni ji'i ngu' cuañi' nu ña'asii tso'o ji'i ngu' cusu' ji'i. ⁵ Sca ti ji'i ycu' Ndyosi ndu' ti' ngu' cuna'a ti'i nu chañi cha' ndyanu ycu' ti' ngu'; sca ti ycu' Ni xtyucua Ni ji'i ngu' nti' ngu', bi' cha' nchcui' ngu' lo'o ycu' Ndyosi tsa' lo'o talya, ndijña ngu' ji'i Ni na ca nu lyiji ji'i ngu'. ⁶ Si'i jua'a ndu'ni nu cuna'a ti'i nu ndyu'ni cua ña'a ca cha', ñi'ya nu nti' ti cresiya ji'i ycu' ngu'; nti' ngu' cha' tso'o ti ndi'i ngu' chalyuu, pana cua tye ti cha' ji'i ngu' bi' cuentya ji'i ycu' Ndyosi. ⁷ Ntsu'u cha' culo nu'u cña ji'i lcaa ngu' bi', cha' ná caca sta xa' la ñati qui'ya ji'i cu'ma ñati ji'i Jesucristo xqui'ya ngu' cuna'a ti'i bi'. ⁸ Ná tso'o ndu'ni ñati nu ná ndube ti' ji'i tya'a, masi ji'i sti ngu', masi ji'i xtya'a ngu', masi ji'i sñi' ngu'; cha' cuiñi nchcui' ngu' lo'o nacui' ngu' cha' ngusñi ngu' cha' ji'i Jesucristo si ná ña'asii ngu' ji'i tya'a ngu', cha' tso'o la ndyu'ni xa' ñati nu ná ndaquiya' cha' ji'i Jesucristo tsiya' ti.

⁹ Tso'o la scua ngu' cusu' xtañi lcaa nu cuna'a ti'i nu cua ndye snayala yija ji'i, ma' cusu' nu sca ti quiya' ngujui clyo'o, nu sca ti lo'o clyo'o ma' nguti'i ma' chalyuu. ¹⁰ Scua ngu' xtañi ma' cusu' nu nchcui' ngu' ji'i cha' tso'o tsa cña ndu'ni ma' cusu' bi': si cua ngua'ni cu'ú tso'o ma' ji'i nu sube; si cua nda ma' su tyi'i ñati nu lijya tyijyu'; si cua nguxtyucua ma' ji'i tya'a ñati ji'i Jesucristo, masi tlyu cña ntsu'u cha' cua'ni ma'; si ngua tya'na ti' ma' ji'i ñati nu quicha ti'. Si jua'a xcui' cña tso'o ndu'ni ma' cusu' bi', scua ngu' xtañi ma' lo' quityi bi' lacua.

¹¹⁻¹² Ná scua ngu' xtañi nu cuna'a cuañi' la nu ndyanu ti'i, cha' ntsu'u quiya' ná talo nu ngu' cuañi' bi'. Pana nu cuna'a nu nscua xtañi lo' quityi

ni, sca ti cua'ni ngu' cña ji'í Jesucristo nti' ngu', bi' cha' ngüiñi cha' ji'í ngu' lo'o ycui' Ndyosi li'. Ñi'ya caca si tiya' la xa' caja clyo'o nu cuna'a cuañi' bi', lo'o li' nga'aa cua'ni ngu' ñi'ya nu nacui' ngu' cha' cua'ni ngu' cuentya ji'í Jesucristo li', jua'a ntsu'u qui'ya ji'í nu cuna'a bi' li'. ¹³ Bi' cha' tso'o la si ná scua ngu' tsiya' ti xtañi nu cuna'a cuañi' nu ndyanu ti'i. Ná tyiquee' xcui' paseya ti tya'a ngu' cuañi' bi' slo ñati; pana si jua'a cua'ni ngu', caca taja ngu' cuna'a bi', chcu' tsa ngu' cuentyu ji'í xa' ñati li', masi ji'í tya'a ngu', masi ji'í xa' la ñati. Ni si'i sca ti cha' taja nu cuna'a ti'i nu ndu'ni jua'a, masi lo'o chcu' tsa ngu' cuna'a bi' lo'o tya'a ngu' lcu'a ti lo cha' nu ná tso'o cha' chcu' na. ¹⁴ Bi' cha' tso'o la si xa' caja clyo'o nu cuna'a cuañi' nu ndyanu ti'i, nti' na'; caja sñi' ngu' li', ña'asi' ngu' to' tyi ycui' ngu', cha' ná caja ñi'ya nu sta ngu' qui'ya ji'na xqui'ya nu cuna'a bi'. ¹⁵ Jua'a nta' cha' cua'ni ma, cha' cua ntsu'u xi ngu' cuna'a cuañi' nu ndyanu ti'i nu cua ngulochu' ji'í cha' ji'í ycui' Ndyosi, cha' cua ngusñi ngu' tyucui' ji'í Satanás nu xña'a li'.

¹⁶ Culo nu'u cña ji'í ca ta'a ñati ji'í Jesucristo jua, masi ji'í ngu' qui'yu, masi ji'í ngu' cuna'a, cha' ña'asi' ngu' ji'í nu cuna'a ti'i tya'a ngu'; ná xtyanu ngu' ji'í nu cuna'a ti'i tya'a ngu' cha' caca bi' cuentya ji'í taju ñati ji'í Jesucristo. Li' caca xtyucua tyucui' taju ngu' bi' ji'í nu cuna'a nu chañi cha' ti'i ngu', nu ngu' cuna'a ti'i nu ná ntsu'u ni sca ñati ji'í cha' xtyucua ji'í.

¹⁷ Cua'ni chi' ma loo ngu' cusu' nu laca loo ji'í taju ji'í ma si tso'o ti ndu'ni ngu' lo'o ma. Lye la cua'ni chi' ma loo ngu' cusu' nu nchcu' cha' ji'í ycui' Ndyosi lo'o ma, ngu' cusu' nu nclu'u cha' bi'

ji'i mā. Ta mā caya' ji'i ngu' cusu' bi'. ¹⁸ La cui' ti cha' nscua lo quityi ji'i ycu'i' Ndyosi nu nchcui' ndi'ya: “Ná sca' mā tu'ba toro laja lo'o nxatá ni' ji'i trigo cha' tyu'u si'yu; cacu ni' xi, tso'o la li'”, nacui' quityi. Xa' nchcui' lo quityi bi' ndi'ya: “Liñi ndyu'u cha' xñi ngu' caya' lo cña nu ngua'ni ngu'”, nacui' quityi.

¹⁹ Ná tucúa nu'u cha' ji'i ngu' si sta sca ñati qui'ya ji'i sca ngu' cusu' bi'; sca ti si stu'ba ti sta tucua sna tya'a ñati qui'ya bi' ji'i ngu' cusu' bi', li' nga'a cha' tucúa nu'u cha' ji'i ngu'. ²⁰ Si chañi cha' ndyu'ni ngu' cusu' bi' cha' cuxi, li' chcui' nu'u lo'o nu cusu' bi' slo tyucui taju ñati ji'i Jesucristo bi', cha' cube ti' lcaa ngu', cha' ná cua'ni cuxi ngu' jua'a. ²¹ Nclyo na' cña bi' jinu'u, Timoteo, cha' cua'ni nu'u lcaa cña nu nguscua na' lo quityi re; lo'o jua'a jlo ti' ycu'i' Ndyosi cha' nu nguscua na' re, jlo ti' Jesucristo, jlo ti' xca' nu ngusubi ycu'i' Ndyosi ji'i. Nu lo'o ntsu'u cha' cua'ni cuayá' nu'u ji'i sca ngu' tya'a mā ni, jatya nu'u xi cha' ca cuayá' tso'o ti' nu'u lcaa lo cha' ji'i ngu' bi', cha' sca ti cuayá' liñi tyu'u cha' ji'i ngu' bi', masi tya'a tso'o nu'u, masi chaca tya'a ngu'. ²² Ná yala tsa cua'ni nu'u cha' sta ya' nu'u hichu' sca ñati, cha' caca yu loo ji'i sca taju ñati ji'i Jesucristo; jatya xi cha' ña'a si chañi cha' ñati nu xcui' ndu'ni cha' tso'o laca yu, si chañi cha' tso'o tsa cña ndyu'ni yu, cha' ná tyanu qui'ya yu hichu' nu'u si ntsu'u cha' cuxi ne' cresiya ji'i yu bi'. Lo'o nu'u ni, xcui' lubii ti cresiya jinu'u cua'ni nu'u cña.

²³ Jlo ti' na' cha' quicha xi ti' nu'u; bi' cha' nga'aa co'o nu'u xcui' hitya ti, tso'o co'o nu'u xi vino nu ndyu'u lo si'yu losu' cha' caca jo'o ne' nu'u.

24 Ntsu'u ñat̄i nu ntsu'u qui'ya j̄i'j̄i, pana jlo ti' xa' ñat̄i ni cha' cuxi ndyu'ni ngu' bi', masi bilya caca cuayá' j̄i'j̄i ngu' bi'. Lo'o jua'a ntsu'u ñat̄i nu cuxi tyiquee ngu', pana ná jlo ti' xa' ñat̄i ni cha' cuxi ndyu'ni ngu' bi'; lo'o caca cuayá' j̄i'j̄i ngu' bi', hasta li' ca cuayá' ti' xa' ñat̄i ñi'ya laca qui'ya nu ntsu'u j̄i'j̄i ngu' bi'. 25 La cui' jua'a lo'o ñat̄i nu tso'o tsa tyiquee, jlo ti' xa' ñat̄i ni cha' tso'o nu ndyu'ni ngu' bi'. Pana si ntsu'u ñat̄i nu tso'o tyiquee, nu ná jlo ti' xa' ñat̄i j̄i'j̄i, ca nde loo la tyu'u tucua cha', ca cuayá' ti' ngu' j̄i'j̄i cha' tso'o nu ngua'ni ngu' bi' li'.

6

1 Lcaa ñat̄i j̄i'j̄i Jesucristo nu laca msu nu ngüi'ya ñat̄i ntsu'u cha' cua'ni ch̄i ngu' loo xu'na ngu', masi ti'j̄i tsa cña nu nda xu'na j̄i'j̄i. Li' ná caca chcu' cuxi ngu' j̄i'j̄i ycui' Ndyosi xqui'ya msu bi', ni ná caca chcu' cuxi ngu' j̄i'j̄i cha' j̄i'j̄i Jesucristo nu nclu'u na. 2 Ñat̄i nu laca msu nu cua ngüi'ya tya'a ñat̄i j̄i'j̄i Jesucristo sa'ni la ni, ná tso'o si cua'ni tyixi msu bi' lo'o xu'na ngu', cha' stu'ba ntsu'u tyiquee ngu' lo'o Jesucristo; ntsu'u cha' lye la cua'ni ch̄i msu bi' loo xu'na ngu', tso'o la cua'ni msu bi' cña j̄i'j̄i xu'na ngu', cha' nu tya'a ngusñi ngu' cha' j̄i'j̄i Jesús laca ngu' juani, lo'o jua'a ntsu'u tyiquee ngu' ña'a ngu' j̄i'j̄i tya'a ngu'. Stu'ba ti ngusñi ngu' cha' j̄i'j̄i Jesucristo, bi' cha' culu'u nu'u cha' bi' j̄i'j̄i ngu', lo'o jua'a culo nu'u cña j̄i'j̄i ngu' cha' cua'ni ngu' lcaa lo cha' nu nscua lo quityi re.

Ná culacua tsa ti' na cha' j̄i'j̄i cña

3 Liñi tsa cha' j̄i'j̄i ycui' Jesucristo nu Xu'na na; cua ña'a ca ñat̄i nu nclu'u xi xa' la cha' j̄i'j̄i mā,

ná liñi ndyu'ni nu ñati' bi', ná ntaja'a ngu' tsiya' ti taquiya' ngu' ji'i cha' liñi bi'. ⁴ Na nclu'u ngu' bi' xa' la cha' xqui'ya cha' ná jlo ti' ngu' bi' tsiya' ti, cha' tyixi tsa tyiquee ngu'. Ná tso'o tyiquee ngu' bi', cha' xcui' na ndiya tsa ti' ngu' xuu tya'a ngu' cuentya ji'i scaa cha' nu nchcui' ngu'; ná tso'o cña nu ndu'ni ngu' bi', cha' jua'a caca liye' ti' ngu' ji'i tya'a ngu', lo'o jua'a xuu tya'a ngu' bi' li', cha' xcui' cuentyu chcui' ngu' ji'i tya'a ngu', lo'o jua'a sta ngu' qui'ya laja ti ji'i tya'a ngu' li'. ⁵ Lye tsa nchcui' ngu' bi', xqui'ya cha' ná ngusñi tso'o ngu' cha' liñi ji'i ycui' Ndyosi, jua'a nga'aa nclyacua tso'o ti' ngu' bi'; cha' cuiñi ti ndu'ni tlyu ngu' bi' ji'i ycui' Ndyosi cha' caja cñi ji'i ngu', nti' ngu'. Ná tya'a nu'u stu'ba ti lo'o ngu' bi'. ⁶ Chañi cha' ntsu'u xi cha' tso'o nu tyacua ji'na xqui'ya ycui' Ndyosi, si cua'ni tlyu na ji'i Ni tyucui tyiquee na; pana sca ti si nguaala' ti' na lo'o lcaa cha' tso'o nu ntsu'u ji'na nde chalyuu. ⁷ Ná sca na lo'o ji'na nu lo'o ngula na chalyuu, lo'o jua'a ná sca na tyalo'o na lo'o cajaa na. ⁸ Cuayá' ji'na nde chalyuu si ntsu'u na cacu na, si ntsu'u ste' na; ⁹ pana ntsu'u ñati' nu nti' tsa cha' caca culiya' ngu'. Ná tso'o cha' bi', cha' li' cua'ni cuayá' nu xña'a ji'i ngu' si caca tyu'u cha' cuxi tyiquee ngu'; tye chalyuu ji'i ngu' li', chcuna' cresiya ji'i ngu'. ¹⁰ Lo'o ntsu'u tsa tyiquee ñati' ji'i cñi, bi' laca suu quiña'a tsa cha' cuxi. Ntsu'u ñati' nu tiji' tsa ti' ji'i cñi, bi' cha' cua ngulochu' ngu' cha' ji'i nu Xu'na na, cha' nga'aa taquiya' ngu' bi' cha' ji'i Ni. Xñi'i tsa ti' ndi'i ngu' bi' li', cha' nchcube' ngu' ji'i ycui' ca ngu'.

Tya nda Pablo xi cha' lo'o yu Timoteo

11 Lo'o nu'u Timoteo, ñati jil'i ycuil' Ndyosi laca nu'u, bi' cha' xtyanu nu'u jil'i lcaa cha' cuxi bi'; xcui' cha' liñi cua'ni nu'u, cua ña'a ca lo cha' tso'o nu nti' ycuil' Ndyosi cha' cua'ni na. Tya nxñi tso'o nu'u cha' jil'i ycuil' Ndyosi, jua'a cua'ni nu'u cha' tso'o tsa ntsu'u tyiquee nu'u ña'a nu'u jil'i lcaa ñati; talo nu'u masi xcube' ngu' jinu'u, jua'a cua'ni tya'na ti' nu'u jil'i ñati. 12 Tyucui tyiquee nu'u cua'ni nu'u cña jil'i ycuil' nu Xu'na na, xqui'ya cha' ngusñi tso'o nu'u cha' jil'i Ni. Cua jlo ti' nu'u cha' ná nga'a cha' tye chalyuu jinu'u, cha' ngusubi ycuil' Ndyosi jinu'u, lo'o li' cua nda nu'u cha' lo'o tyuu tya'a ñati ñi'ya ngua lo'o ngusñi nu'u cha' jil'i Jesucristo; si'i sca cha' cuaana ti ngua bi'. 13 Culo na' cña jinu'u juani chacuayá' jil'i ycuil' Ndyosi nu ndu'ni cu'ú jil'i lcaa na lu'ú nu ntsu'u chalyuu; la cui' jua'a culo na' cña jinu'u chacuayá' jil'i Jesucristo nu tso'o tsa nguxacui' cha' jil'i Poncio Pilato nu laca loo nu lo'o ngua cuayá' jil'i Jesús. Ná ntsii yu nguxacui' yu cha' cuentya jil'i cña nu ndyaca jil'i yu cha' nu sca ti Sñi' ycuil' Ndyosi laca yu. 14 Culo na' cña jinu'u cha' xcui' tso'o ti cua'ni nu'u, cha' cua'ni lyiji nu'u lcaa cha' nu nguscua na' lo quityi re, lo'o jua'a ná ta nu'u tyempo nu caja ñi'ya sta ngu' qui'ya jinu'u. Na ntajatya na jil'i Jesucristo nu Xu'na na ña'a cuayá' tyaa Ni chaca quiya', 15 cha' tsá nu nti' ycuil' Ndyosi cha' caa Jesús, li' tyu'u tucua Ni chaca quiya'. Nu ycuil' Ndyosi ni, tso'o ntsu'u tyiquee Ni tyucui tyempo, lo'o jua'a ycuil' Ni laca loo tsiya' ti; laca Ni rey nu tlyu la, nu Xu'na nu laca loo la. 16 Ná ntsu'u cha' cajaa ycuil' Ndyosi tsiya' ti, ná tye cha' jil'i Ni. Ndubi tsa ña'a xee ca su ntucua ycuil' Ndyosi, ni ná ntsu'u ñati nu caca tsaa

ca slo Ni jua'a ti xqui'ya xee tlyu bi'. La cui' jua'a ná ntsu'u ñati nu cua na'a ji'i ycuí' Ndyosi, cha' ná nchca ña'a ñati ji'i Ni nde chalyuu. Bi' cha' cua'ni chí na loo ycuí' Ndyosi lacua, cha' laca Ni nu tlyu la. Jua'a laca cha' tu'ni.

¹⁷ Lo'o jua'a ntsu'u cha' culo nu'u cña ji'i ngu' culiya' tya'a ngusñi ma cha' ji'i Jesús, cha' ná cua'ni tyucuaa ti' ngu' bi' lo'o tya'a ngu'. Ná tso'o si xcui' culacua tsa ti' ngu' bi' ji'i cñi ji'i ngu'; la cui' ti ná culacua tsa ti' ngu' ji'i lcaa cha' tso'o nu ntsu'u ji'i ngu', cha' yala ti ndye cñi ji'na. Tso'o la si cube ti' ngu' bi' ji'i ycuí' Ndyosi nu lu'ú ca, cha' cua nda Ni lcaa lo na nu ntsu'u ji'na cha' caca tso'o tyiquee na nde chalyuu. ¹⁸ Culo nu'u cña ji'i ngu' culiya' bi' ndi'ya: Xcui' cha' tso'o cua'ni ngu'; cua'ni tya'na ti' ngu' ji'i xa' ñati, lo'o jua'a tyi'u ti' ngu' ji'i ngu' ti'i, cha' ta ngu' na nu lyiji ji'i ngu' ti'i bi'. ¹⁹ Jua'a ti caca culiya' ngu' slo ycuí' Ndyosi xqui'ya cha' tso'o nu ngua'ni ngu' ca nde, xqui'ya cha' ngusñi ngu' cha' tso'o ji'i ycuí' Ni. Ná nga'a cha' tye chalyuu ji'i ngu' bi' li'.

Chaca tya cña nclyo Pablo ji'i yu

²⁰ Lo'o nu'u Timoteo, cua'ni tyaca'a nu'u ji'i cha' nu ntsu'u cha' culu'u nu'u ji'i ñati cuentya ji'i ycuí' Ndyosi. Ná taquiya' nu'u tsiya' ti ji'i cha' cuxi nu nchcui' nu ngu' cuiñi bi'. Jlo tsa ti' ycuí' ca ngu', jua'a nti' nu ngu' cuiñi bi'; pana ná nda ngu' bi' cuentya tsiya' ti ñi'ya laca sca cha' liñi. ²¹ Ntsu'u ngu' nu jlya ti' cha' cuiñi nu nchcui' ngu' cuiñi bi', pana juani nga'aa ndya'a stu'ba ngu' bi' lo'o ngu' tya'a ngusñi na cha' ji'i ycuí' Ndyosi.

Ña'a ti cua'ni ycui' Ndyosi cha' tso'o lo'o nu'ũ.
Jua'a caca cha' lacua.

Cha' tso'o nu nchcui' ji'i Jesucristo nu xu'na na

New Testament in Chatino, Tataltepec (MX:cta:Chatino, Tataltepec)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chatino, Tataltepec

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chatino, Tataltepec [cta], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chatino, Tataltepec

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

68385231-313d-5500-aff2-e6b6a207d978